

Dzwoni w każdy wtorek

Julen Gabiria

—w—

Oryginalny tytuł: Asteartero deitzen du

Tłumaczenie: Katarzyna Mirgos

Korekta: Monika Młodnicka

Dzwoni w każdy wtorek. Więc dziś też zadzwoni, powiedziała mama. A tata odpowiedział jej, żeby się uspokoiła, skoro dzwoni w każdy wtorek, a właśnie jest wtorek, to dziś też to zrobi, i żeby nie stała cały dzień przy telefonie, bo to nie sprawi, że córka zatelefonuje szybciej. A mama na to, że zgoda, ale chce odebrać telefon natychmiast, jak tylko zadzwoni. Tata odrzekł, aby się opanowała, wiesz, że telefonowanie z tak daleka jest drogie i może będzie czekała na tańszą taryfę, bo w Nigerii jest jedna godzina, a w Europie inna, ktoś to wie, jaka godzina jest w Europie, powiedział tata. A mama zaczęła się martwić i mówić, że nie, że to nieprawda, że zawsze dzwoniła około tej godziny, a dziś nie, i że na pewno coś jej się stało. A tata śmiał się i powiedział rozbawiony: „Stało się? Co by jej się mogło stać w Europie? Tutaj tak, tu łatwo się coś wydarza, ale to jest Afryka, a tam jest Europa, słyszysz? E-u-ro-pa!”. I roześmiał się, widząc mamę tak zmartwioną przy telefonie. Po co w ogóle pojechała? pyta mama, ale wie, jaka jest odpowiedź – bo w Europie są pieniądze. Ale i tak nie może zrozumieć: skoro w Europie są pieniądze, dlaczego córka dzwoni tylko raz w tygodniu, z kabiny i w pośpiechu. Czy nie lepiej więc było zostać w Nigerii, czy nie lepiej być głową myszy niż ogonem lwa? I czekała przy telefonie godzinami aż do nocy, a nawet wtedy też jeszcze trwała przy aparacie, bez wytchnienia. I wtedy zadzwonił *riiing*, a dźwięk ten już od dawna był prawdziwą słodyczą. I odebrała, ale to był jakiś Europejczyk, nie nigeryjska córka. I powiedział, że córka umarła, w Europie, w Bilbo, w dzielnicy Irala.

I teraz we wtorki nikt nie dzwoni do domu, z pierwszego do trzeciego świata.

Julen Gabiria

Sam o sobie pisze: „Urodziłem się w piątek, zimą, popołudniem, w roku, w którym po raz pierwszy dał o sobie znać syndrom sztokholmski”. Pisarz i tłumacz pochodzący z prowincji Bizkaia. Laureat nagród literackich (między innymi dwukrotny zdobywca *Igartza Saria*), autor tłumaczeń i opowiadań, a także dwóch powieści (*Connemara gure bihotzetan* i *Han goitik itsasoa ikusten da*) oraz biografii (*Iparragirre*).

Współpracował między innymi z dziennikiem „Egunkaria”, „Berria”, magazynem „Argia”, a także stacją radiową *Bizkaia Irratia* i telewizją baskijską ETB.

Katarzyna Mirgos

Etnolożka. Po raz pierwszy dotarła do Kraju Basków autostopem. W latach 2001 – 2006 uczestniczyła w kursach języka baskijskiego w miejscowościach Zornotza i Lezaun, a w latach 2006-2007 w ramach stypendium Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego RP prowadziła badania terenowe w Kraju Basków. W pracy licencjackiej, magisterskiej i doktorskiej poruszała problematykę związaną z kulturą baskijską. Organizowała wydarzenia kulturalne i naukowe o tematyce baskijskiej, prowadzi też zajęcia poświęcone kulturze tego obszaru na Uniwersytecie im. A. Mickiewicza.